

Браун Дар'я Ігорівна,

Курсант факультету підготовки
фахівців для органів досудового
розслідування

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник

Білан Дмитро Андрійович

викладач

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦІЇ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА МОЖЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Останнім часом дуже часто говорять про те, що превентивні заходи поліції є недовершеними та потребують вдосконалення на законодавчому рівні.

Актуальним є пошук та впровадження нових підходів управління поліцейськими, побудови нової моделі органів внутрішніх справ відповідно до міжнародних стандартів та принципів. У даній роботі пропонуємо розглянути іноземний досвід превентивної діяльності поліції та порівняти із вітчизняним. Адже, дуже важливим є досягнення, знання та стандарти правоохоронної справи інших держав.

Питання щодо превенції в діяльності правоохоронних органів у своїх наукових дослідженнях розглядали такі вчені: І.Я. Терлюк, О.Г. Бажан, Р.Ю. Подкур, С.К. Бостан, Г.Я. Дутка, М.В. Стащак, В.В. Шендрік, Г.Р. Парханов, К.О. Пісоцька, Д.О. Штанько, Т.А. Денисова, О.О. Книженко, В.Л. Кураков, А.Л. Кураков та інші.

Реформи, що мають місце сьогодні в Україні вимагають перетворення поліції з карального органу на правоохоронну установу європейського зразка, що повинна надавати правоохоронні послуги громадянам.

Іноземні країни мають великий досвід щодо підготовки працівників правоохоронних органів. Організація заходів із забезпечення правопорядку, громадської безпеки, боротьби зі злочинністю у всіх її проявах у кожній державі

має свою специфіку та особливості.

Патрульна поліція має формуватися з урахуванням міжнародних стандартів, а структурна побудова підрозділів патрульної поліції повинна здійснюватися з урахуванням вивчення та впровадження передового зарубіжного досвіду й зі збереженням і вдосконаленням апробованих ефективних вітчизняних практик використання сил і засобів, що використовувались під час охорони громадського порядку. Ця структура повинна відповідати загальносвітовим стандартам ефективності діяльності патрульної служби. [1, с.170-172]

Основними характеристиками поліції країн ЄС можна визначити такі:

- поліцейські служби визнають верховенство права відповідно до професійного кодексу поведінки;
- поліція у країнах ЄС забезпечує громадську безпеку з повагою до прав людини;
- підзвітність поліцейських служб є прозорою. Обов'язковим є функціонування механізмів внутрішнього і зовнішнього контролю та нагляду;
- підтримання порядку за допомогою поліції в країнах ЄС є двостороннім процесом, який відповідає потребам та інтересам індивідів і спільнот та потребує довіри, згоди та підтримки населення. Цей процес ґрунтується на прозорості й діалозі. У багатьох країнах ЄС поліція децентралізована – з метою адекватного і швидкого реагування на потреби населення. [2, с.103]

Превентивні заходи значне місце займають у діяльності поліції Польщі та Чехії. У цих країнах поліція має широкий спектр повноважень стосовно здійснення превентивних заходів. У зазначених країнах існує муніципальна (державна) поліція, яка підпорядковується відповідній місцевій владі і діяльність якої спрямована на запобігання транспортним правопорушенням та підтримання громадського порядку в деяких муніципалітетах.

Більш того, французська муніципальна поліція, взагалі, позбавлена повноважень щодо розслідування кримінальних правопорушень, а основними її підрозділами є підрозділи з охорони громадського порядку і із забезпечення безпеки дорожнього руху.

У Німеччині, превентивна діяльність є переважною діяльністю місцевої поліції. У цій країні, така діяльність повністю зосереджена на залучення громадськості. Пов'язано це з тим, що Німеччина є однією з найбільш досвідчених європейських країн, де орієнтація поліцейської діяльності на громадян дійсно має місце, а не тільки «прописано» у нормативно-правових актах. Основа німецької поліції полягає в наступному: запобігання кримінальним правопорушенням – спільне завдання держави та суспільства; нові стратегії безпеки, спрямовані на поліцію на базі громади; громадяни беруть участь як поліцейські партнери; запобігання кримінальним правопорушенням є основним предметом кримінальної політики.

Розглянувши та дослідивши практику багатьох європейських країн, можна дійти висновку, що знання, досвід та навички наших сусідів у превентивній діяльності можуть стати у нагоді українським поліцейським. Але, варто зазначити, що кожна поліцейська система має свою історію та специфіку створення, тому головною задачею нашої держави є удосконалення превентивної діяльності поліції з врахуванням знань і досвіду зарубіжних країн.

-
1. Кобзар О.Ф. Використання досвіду поліцейської діяльності провідних країн світу в діяльності правоохоронних органів України. Прикарпатський юридичний вісник. Випуск 3(9), 2015.
  2. О.І.Ульянов, О.Т. Ніколаєв, О.Ю.Конєв, Є.Ф. Бахчеван. Профілактична (превентивна) діяльність патрульної поліції. Навч. пос. ОДУВС, 2017.